

739 WO

118/543088

Kapitał pdek. Sawał Stanisław, lat. 23.

szkoły handlowej, kawaler.

REFERAT
HISTORYCZNY

Aresztowano mnie dn. 16. IV. 40r. w okolicy Przemysła po przekroczeniu granicy rosyjsko-niemieckiej, na skutek wydania mi przez miejscowych ukraińców w ręce straż granicznej. Do dnia 20. IX. 40r. siedziałem w więzieniu w Przemysku, następnie wywieziono mnie do Starobielśka, skąd na półtwe do oborów pracy w t.zw. Honi A.S.S.R. miasto Czubin.

Warunki mieszkaniowe i higieniczne powrój krytyki. Na celi normalnie 16 osobowej siedziało 120 osób, tak o tym aby móc się połóżyc nie było mowy. Higijenie b. małe, - ludzie słabsi fizycznie chodzili przymajsz się sciany. Opieka lekarska prawie żadna. Na ścianie przewinięcie wsadzano do ciemnicy gdzie robierano do naga i posadzkę betonową zlewano wodą, poręże izwnosciową zmniejszano do minimum. Na celach łóżek, meurdek, łyzek czy czegoś podob.

nego nie było. Klasy spał na tył co miał na sobie.
 Z Przemysła do Starobieliska wzięiono mniej 16 dni,
 a ze Starobieliska na północ 18 dni. W wagonach towaro-
 wych nieopalanymy przy 60° mrozie. Wygrzewanie chle-
 bczaruy i sładzi słony, do picia śnieg w ograniczonych
 ilościach. Honowij składat się z różniery N.K.W.D. i jeśli
 ktoś prosit chleby, o wodę do picia to jeśli poeigg sta-
 kładziono go na śnieg na grubość lub 2, a jeśli poeigg
 musiał wzięno go i kiał na platformie. W Starobielisku
 wyrokien zaveruyin t.z. piogki N.K.W.D. zostatien
 skarany na 5 lat oboru pracy. Na północy byten w
 oboru linuyin №3 Poinia. Warunki tak strasne, że
 estowiek który tam nie był nie jest zdolny wyobra-
 zic. Praca od 16 do 18 godzin na doby. Wygrzewieni
 i umundrowanie w zaleznosci od wyrobienia %
 onny. cborina prawie je niemożliwa do wyrobienia
 estowiera i byzgalierowy Rozjanie nigdy nie dali
 Polakowi uerainie procentow bez ujmowali doda-
 je swoich. Wskutek tego ~~tego~~ Polacy chodzili

Wiele umundurowani i stale głodni. 80% odmówień
wśród Polaków, a chorzy na szkorbut 60-70%.
Za 100% nowicy ~~do~~ otrzymywano się 900 g. chleba i litr
m. z rybkich smierdzących g. i 1/2 litra owse gotowa-
nego. Jeśli przez cały miesiąc wyrobił nie mniej niż
100% po potrąceniu wyatkich kontów utrzymania
i umundurowania otrzymywał około 50 kopiejek skien-
nie, za które nie nie można było kupić. Sklepiak
tylko dla stachanowców, a na parku w obornie
paerka machowki 50 rubli. Polacy którzy posiadali
lepie ubrania, buty i t.p. z miejsca zostali okradzie-
ni, co nie spowodowało żadnych skutków prawnych
w stosunku do winnych którzy robili to jawnie.
Brak bielizny również w b. dużym stopniu a
pluskowy nie do wytrzymania. Pięka lekarska b. słaba.
Jeżeli lekarzem był Polak to robił co mógł, ale b.
malo mógł i brak lekarstw. Dla słabych fizycznie
który nie mogli z siebie dwoić dać kawałek na
przezdniek dziennym w ślad za tym 300 g. chleba i wodę

i widnia grobu. W moim obozie na 80 Polaków w czasie
 mego pobytu 6 zmarło a około 30 przyjechało do szpitala
 w bardzo kiepskim stanie. Nie wisko ^{dwóch} jednego z zmarłych
 pamiętam: Przystajko 'wyrzutek' powstany ze dworowa i
 Grzegorz Ryszard wtedy chłopiec lat 18 z Warszawy.
 Stosunkowo wtedy cł. K.W.P. na sobie sprawdzili poza
 ekscerami w transportach, bo w śledztwie przyznali
 że ze szpitala na Węgry za co zaaplikowano mi 5 lat.
 Łączności z krajem i rodziny żadnej nie miałem a infor-
 macje otrzymywałem od śledczych że Polska jeśli
 będzie to będzie czerwona. In. 23.VII.41 r. zwróciłem zwołio-
 my leś wódce sowieckie agitowały a nawet poruszano
 się do gróch areły wróci na doły cherasowych robotach
 leś wobec nieistotnej postawy Polaków aerkolwick
 niechętnie zorganizowano transport dano kaidetom po
 75 rubli na drogę: 5.IX.41 wyjechaliśmy do Tocka
 gdzie przyjechaliśmy 23.IX.41 r.

L. M. J.

H. G. J. sp. polsk.